

Motion till riksdagen 2008/09: MJ384

av Finn Bengtsson och Marianne Kierkemann (m)

Avreglering av avfallsmarknaden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avreglering av avfallsmarknaden.

Bakgrund

För ett hållbart samhälle är det viktigt att det avfall som produceras även tas omhand och återvinns eller på annat sätt bearbetas för att minimera miljöpåverkan. Under senare år har bland annat energiutvinning från avfall vuxit i form av förbränning av sopor samt utvinning av biogas.

I Sverige är såväl producenter som konsumenter duktiga på återvinning. Tidningar och papper samlas in och återanvänds som råvara vid tillverkning av nytt papper. Mat- och slakteriavfall utgör viktig råvara vid framställning av biogas och har då både ett ekonomiskt och ett miljömässigt värde. Även bilbranschen har blivit bättre på att ta sitt ansvar och idag kan en bil återvinnas upp till ca 90 procent. Det är viktigt att vi i Sverige även fortsättningsvis tar ett stort ansvar för att det som produceras inte ska ligga naturen och klimatet till last i framtiden och bli en börda för våra barn och barnbarn, vars jord vi har till låns.

Tack vare den teknikutveckling som skett inom området för att kunna återvinna värdefullt material eller utvinna energi ur avfall, sopor eller skrot, har de ekonomiska incitamenten för företag att intensifiera sitt arbete inom detta område ökat. Avfall och sopor betingar idag ett allt större värde och marknaden för återvinning växer. Det går att uppnå dubbla vinster genom att ta viktiga steg för ett mer hållbart samhälle och bättre miljö, samtidigt som det finns ekonomiska vinster att göra för de företag som arbetar inom branschen. En moderat ståndpunkt har länge varit att det går att kombinera ekonomisk tillväxt och miljötänkande.

Fel! Okänt namn på

Problembeskrivning

Det finns problem i lagstiftningen. Genom dagens lagregleringar finns i realiteten en monopolsituation där insamling av exempelvis papper bara får ske av ett fåtal större aktörer. Det var efter en rättstvist i mitten av 1990-talet som skogsindustrins monopol etablerades. Det finns få exempel på konkurrens och detta tillåts knappast enligt gällande lagstiftning. Renhållningsföretag har försökt utmana skogsindustrin genom att börja samla in tidningspapper, men misslyckats. I realiteten har skogsindustrierna monopol på det returpapper som blivit en alltmer attraktiv handelsvara. Denna monopolsituation ifrågasätts kraftigt av den svenska återvinningsindustrin.

Avgörande i diskussionen har varit om returpapper ska betraktas som avfall eller restprodukt med ekonomiskt värde. Enligt fall i länsrätten har tidigare fastslagits att tidningspapper är ett avfall och därför är det enligt regeln om producentansvaret pappersproducenternas ansvar att organisera insamlingen. Härigenom har ett vällovligt syfte skapat en monopolliknande situation som förhindrar fria entreprenörer inom avfallsbranschen.

Förslag till beslut

Mot bakgrund av att frågan om återvinning, klimat- och miljötänkande har blivit allt mer aktuell under senare år och att det idag finns ett stort ekonomiskt, men även miljömässigt, incitament att arbeta med insamling av avfall, papper, skrot med mera för återvinning eller att sälja vidare till aktörer som återvinner eller arbetar med energiutvinning, bör lagstiftningen ses över. Det är viktigt att slå vakt om utvecklingen inom återvinningsområdet och här bör finnas möjligheter att ytterligare snabba på och förenkla regelverk för miljöarbetet och den miljötekniska utvecklingen för att det ska bli mer attraktivt för fler företag att arbeta med återvinning.

Vi föreslår därför att riksdagen ger regeringen tillkänna vad som här anförts om en översyn av möjligheten till avreglering av avfallsmarknaden för att bättre möta såväl krav på återvinning och ansvarsfördelning från miljösynpunkt, som att möjliggöra en öppning för fler fria entreprenörer inom området för avfallshantering och återvinning.

Stockholm den 2 oktober 2008

Finn Bengtsson (m)

Marianne Kierkemann (m)